

30/92/4106

การให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2521

พันตำรวจโท พันธุ์ศักดิ์ ศาสสนอนันต์

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974 - 631 -397 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1695234x

DISMISSAL PERSUANT TO POLICE ACT B.E.2521

Pol.Lt.col. PHANSAK SASANAANANT

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

ChulalongKorn University

1995

ISBN 974 - 631 -397 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ
พ.ศ. 2521

โดย

พ.ต.ท. พันธุ์ศักดิ์ ศาสตร์อนันต์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อูสุวรรณ)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ประวิณ ณ นคร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รศ.ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ)

..... กรรมการ
(พล.ต.ต. กัมพล อรุณพลอด)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อุดลย์ จันทร์ศักดิ์)

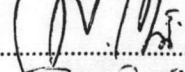
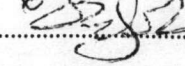
พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พันธศักดิ์ ศาสสอนันต์ "พ.ศ.ท." : การให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 (Dismissal Pursuant To Police Act B.E.2521) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณไพ, 165 หน้า. ISBN 974-631-397-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงแนวความคิดและวิวัฒนาการและความสำคัญของการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ลักษณะและวิวัฒนาการของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ เพื่อศึกษาถึงแนวความคิด วัตถุประสงค์และกระบวนการพิจารณาให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ในกรณีไม่ใช่การลงโทษทางวินัยอันได้แก่ การให้ออกจากราชการเพราะเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน หรือประพฤติคนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องต่อหน้าที่ และการให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินมัวหมอง

จากการวิจัยพบว่า มาตรการในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 ดังกล่าว มีความบกพร่องไม่เหมาะสมและมีความสับสนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ และกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจได้รับความเป็นธรรมเท่าเทียมกัน จึงควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบการสั่งการพิจารณาต่าง ๆ ให้ชัดเจน และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจต่อไป

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....๒๕๓๙

ลายมือชื่อนิสิต.....พ.ศ.ท.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#C470457 : MAJOR LAW

KEY WORD: DISMISSAL / POLICE

PHANSAK SASANAANANTA, "POL.LT.COL." : DISMISSAL PERSUANT

TO POLICE ACT B.E.2521 THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.

DR.BORWORNSAK UWANNO, PH.D. 165 PP. ISBN 974-631-397-5

The purpose of this research is to study the evolution of police personnel management and laws concerning police administration which include concepts, objectives and dismissal proceedings because of job performance, misconduct and stigma.

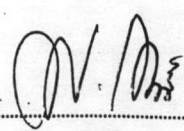
The findings are as follows : dismissal measures pursuant to Police Act B.E. 2521 are inappropriate and laws with regard to this issue are confusing, especially discrepancies among Civil Service Act, Police Act and Police Discipline Act. These laws should be revised in order that police personnel management administered be efficiently.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิสิต.....ก.จ.ร.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การที่ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ด้วยได้รับความกรุณา คำแนะนำ ความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้หลายท่าน โดยเฉพาะ รศ.ดร. บวรศักดิ์ อวรรณโณ อาจารย์ที่ปรึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ประวิทย์ ณ นคร อดีตเลขาธิการ ก.พ. ท่านอาจารย์ อุดลย์ จันทรสักดิ์ และท่าน พล.ต.ต.กัมพล อรุณพลอด นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ พ.ต.อ. อาจันต์ โชติวงศ์ พ.ต.ท. ปัญญา เอ่งฉ้วน พ.ต.ต. เสริมสกุล ขำวัฒนพันธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลต่าง ๆ และขอขอบใจต่อ คุณพรทิพย์ ศาส์อนันต์ ต.ช. รุ่งยศ ศาส์อนันต์ ต.ช. ธนาธิป ศาส์อนันต์ ภรรยาและบุตรของผู้เขียน ซึ่งช่วยเป็นกำลังใจให้ผู้เขียน บากบั่นและต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์ที่จะพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งเป็นสถาบันที่ได้อบรมปลูกฝังให้ความรู้แก่ผู้เขียน จนกระทั่งสามารถมาเขียนอยู่ที่จุดนี้ได้อย่างมั่นคง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 สมมติฐาน	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจ	8
2.1 วัตถุประสงค์ของการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจ	8
2.1.1 หลักและระบบการบริหารงานบุคคลในระบบ- ราชการตำรวจ	13
2.1.2 วิวัฒนาการของการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ- ตำรวจไทย	15
2.2 แนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ ตำรวจ	29
2.2.1 แนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ- ตำรวจสากล	33
2.2.2 แนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ- ตำรวจไทย	44
2.2.2.1 หลักความเสมอภาค	49
2.2.2.2 หลักความสามารถ	50
2.2.2.3 หลักความมั่นคง	50
2.2.2.4 หลักความเป็นกลางทางการเมือง	51
2.3 มาตรการควบคุมและปรับปรุงประสิทธิภาพในระบบราชการตำรวจ	54
2.3.1 มาตรการให้ทดลองปฏิบัติราชการ	56
2.3.2 การพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน	58

	หน้า	
2.3.3	มาตรการควบคุมทางวินัย	66
2.3.4	มาตรการให้พ้นจากสถานภาพข้าราชการเพราะ	
	เหตุบกพร่องของข้าราชการตำรวจ	75
2.3.4.1	กรณีหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสม	
	หรือบกพร่องในหน้าที่	84
2.3.4.2	กรณีมีมลทินหรือมีหมอง	85
บทที่ 3	องค์ประกอบและเกณฑ์ในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ	87
3.1	กรณีหย่อนความสามารถ	93
3.1.1	องค์ประกอบในการให้ออกจากราชการ	96
3.1.2	เกณฑ์ในการให้ออกจากราชการ	98
3.1.3	ปัญหาในทางปฏิบัติ	99
3.2	กรณีมีมลทินหรือมีหมอง	109
3.2.1	องค์ประกอบในการให้ออกจากราชการ	111
3.2.2	เกณฑ์ในการให้ออกจากราชการ	113
3.2.3	ปัญหาในทางปฏิบัติ	113
บทที่ 4	องค์การและกระบวนการในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ	123
4.1	ผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ	123
4.1.1	ปัญหาข้อกฎหมาย	124
4.1.2	ปัญหาในทางปฏิบัติ	124
4.2	กระบวนการในการให้ออกจากราชการ	125
4.2.1	การตั้งกรรมการสอบสวน	125
4.2.2	การพิจารณาของคณะกรรมการ	127
4.3	การสั่งให้ออกจากราชการ	128
4.3.1	กรณีข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	128
4.3.2	กรณีข้าราชการตำรวจชั้นประทวน	129
4.4	การควบคุมการให้ออกจากราชการ	129
4.4.1	การอุทธรณ์การสั่งให้ออกจากราชการ	129
4.4.2	การร้องทุกข์	143
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	153
	บรรณานุกรม	159
	ประวัติผู้เขียน	169

วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้จะแบ่งการศึกษาเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 กล่าวถึงแนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจ วัตถุประสงค์ของการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจ หลักและระบบการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจ วิวัฒนาการของการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจไทย แนวความคิดและหลักการบริหารงานบุคคลในระบบราชการตำรวจสากล และระบบราชการตำรวจไทย ซึ่งมีหลักประสิทธิภาพ หลักความมั่นคงในการดำรงสถานภาพตามระบบคุณธรรม หลักความเสมอภาค มาตรการควบคุมและปรับปรุงประสิทธิภาพในระบบราชการตำรวจ ได้แก่ การทดลองปฏิบัติราชการ การพิจารณาความดีความชอบ การให้พ้นจากสภาพจากการเป็นข้าราชการตำรวจ เพราะเหตุบกพร่อง ในกรณีหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือบกพร่องในหน้าที่ และกรณีมีมลทินมัวหมอง

บทที่ 3 กล่าวถึงองค์ประกอบและเกณฑ์ในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ตลอดจนปัญหาในทางปฏิบัติในกรณีหย่อนความสามารถ กรณีประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีบกพร่องต่อหน้าที่ และกรณีมีมลทินมัวหมอง

บทที่ 4 กล่าวถึงองค์การและกระบวนการในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ผู้มีอำนาจในการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ กระบวนการในการให้ออกจากราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการ ในกรณีที่ เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวน ซึ่งแตกต่างกัน และกล่าวถึงการควบคุมการสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งมีการอุทธรณ์การให้ออกจากราชการและการร้องทุกข์

บทที่ 5 เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบในการให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการในกรณีหย่อนความสามารถ กรณีประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีบกพร่องต่อหน้าที่และกรณีมีมลทินมัวหมอง เพื่อเป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นข้อมูลประกอบการตำรวจในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในเรื่องนี้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้และเกิดความ เป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจมากยิ่งขึ้น